

1

Personvern

Brukerstøtte VG2

Innebygd personvern

- Når du skal utvikle løsninger og systemer, krever *personopplysningsloven* at personvern skal være innebygd i alle utviklingsfaser. Dette bidrar til å sikre at personvern blir ivaretatt på en god måte.
- Hvordan bygge systemer med personvern fra start
- Eksempler (apper, nettsider, skolesystemer)

Hva er innebygd personvern?

- Privacy by Design
- Personvern skal være med i alle faser av utvikling av systemer og løsninger
- Krav i personopplysningsloven og GDPR
- Basert på 7 prinsipper utviklet på 1990-tallet

1. Vær i forkant – forebygg framfor å reparere

- Forebygging er bedre enn reparasjon
- Vurder risiko tidlig i utviklingen
- Unngå feil som kan skade personvernet
- Eksempel: Skoleeier gjør DPIA før utvikling av system

2. Personvern som standardinnstilling

- Gode standarder gir godt personvern
- Systemet skal automatisk beskytte personopplysninger
- Brukeren skal ikke måtte endre innstillinger for å få personvern
- Eksempel: Nettleser med "Do Not Track" aktivert

3. Bygg personvern inn i designet

- Personvern skal være en del av systemet eller arkitekturen, ikke en tillegg
- Eksempel: Skjema med nedtrekksliste i stedet for fritekst

4. Skap full funksjonalitet

- Systemet skal fungere godt samtidig som personvernret ivaretas
- Eksempel: Kundebehandler får tilgang kun til én kundes data

5. Ivareta informasjonssikkerhet fra start til slutt

- Sikkerhet hele veien
- Data skal sikres mot uautorisert tilgang, endring og spredning
- Eksempel: Kryptering, tilgangskontroll, automatisk sletting

6. Vis åpenhet

- Brukeren skal vite hvordan data behandles
- Eksempel: Netthandel med tydelig personvernerklæring

7. Respekter brukerens personvern

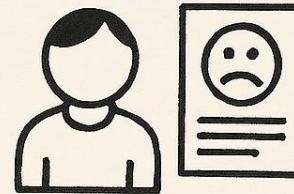
- Brukeren i sentrum
- Personvernet skal prioriteres høyt
- Brukeren skal ha kontroll over egne opplysninger
- Eksempel: Tydelige vilkår og mulighet for innsyn og sletting

Oppgave

- Konsekvenser ved brudd på personvernregelverket - Brukerstøtte (IM-ITK vg2) – NDLA
- Oppgave-fil

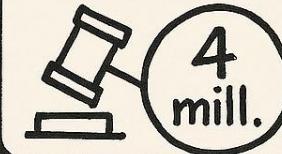
Hva skjer når personvernet brytes?

Konsekvenser for enkeltpersoner

- Identitetstyveri
- Økonomisk tap
- Rykteskade

Telenor ASA

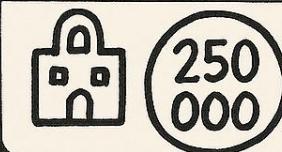
Gebyr for manglende internkontroll og personvernombud

NAV

Gebyr for tilgangsstyring og manglende loggkontroll

Grue kommune

Gebyr for brudd på konfidensialitet

Beskytt deg selv

Hvem skal ha data om deg?

- Hvem skal ha data om deg? - Brukerstøtte (IM-ITK vg2) – NDLA
- Om vi rekker